

Sadržaj

1. OPĆI PODACI O PROGRAMU.....	2
2. KOMPETENCIJE KOJE POLAZNIK STJEČE ZAVRŠETKOM PROGRAMA.....	6
3. TRAJANJE PROGRAMA I NAČIN IZVOĐENJA.....	7
3.1.1 Uvod	7
3.1.2. Preuvjeti koje je potrebno ostvariti za korištenje sustavom	9
3.1.3. Komunikacija i rad s polaznicima	10
3.1.4. Digitalna i komunikacija putom e-pošte.....	11
3.1.5. Mogućnost izvođenja nastave uživo	11
3.1.6. Dodatni sadržaji dostupni polaznicima.....	14
4. NASTAVNI PLAN I PROGRAM	15
4.1. NASTAVNI PLAN	16
4.2. NASTAVNI PROGRAM	17
4.2.1. CJELINA: Osnovni pojmovi za potrebe tržišta rada – 6 sati teorije i	17
6 sati vježbi	17
4.2.2. CJELINA: Osnovni pojmovi radnog prava na razini EU – 6 sati teorije i 4 sata vježbi	20
4.2.3. CJELINA: Osnovni pojmovi socijalnog prava na razini EU – 6 sati teorije i 8 sati vježbi	23
4.2.4. CJELINA: Pojmovi pri izradi životopisa i obrazaca za zapošljavanje – 14 sati teorije i 36 sati vježbi.....	25
5. PROVJERA STEČENIH ZNANJA I VJEŠTINA	30
2. POJMOVNIK	32

1. OPĆI PODACI O PROGRAMU

NAZIV PROGRAMA: Program za podizanje jezičnih kompetencija romske nacionalne manjine

RAZINA SLOŽENOSTI POSLOVA: 2

TRAJANJE PROGRAMA: 86h

OPRAVDANOST DONOŠENJA PROGRAMA:

Nastavni plan i program nastao je kroz projekt „Povećanje jezičnih kompetencija romske nacionalne manjine – BOLJE SUTRA“, Erasmus+ KA2 – Strateška partnerstva u obrazovanju odraslih koji su razvili 5 partnera iz četiriju europskih zemalja (Hrvatska, Italija, Slovenija i Srbija).

Cilj je projekta, u sklopu kojega je izrađen navedeni nastavni plan i program, omogućiti inovativne načine učenja i usvajanja znanja u području podizanja jezičnih kompetencija Roma. Inovativnost se postiže višjezičnom *web*-platformom i multimedijским sadržajima koji će još dodatno nastati suradnjom svih partnera na projektu. Web platforma će biti dostupna na tri detektirana romska jezika iz analize potreba koja se provela na početku projekta – (Sinti u Italiji, Ljimba d’bjaš u Hrvatskoj, te Romani Chib u Sloveniji i Srbiji) kako bi polaznicima sa nedostatnim znanjem lokalnog jezika omogućila praćenje programa edukacije. Uz ta tri romska jezika, platforma će biti prevedena i na četiri nacionalna jezika partnerskih organizacija (hrvatski, srpski, slovenski i talijanski jezik) zbog jačanja jezičnih kapaciteta polaznika u tim jezicima te će kao dodatna vrijednost na projektu platforma biti prevedena na engleski jezik zbog većeg pristupa korisnicima koji nisu uz zemalja partnerskih organizacija na ovom projektu.

Analizom se pokazalo kako je problem u matičnim zemljama nepostojanje višjezičnog nastavnog sadržaja u ustanovama za obrazovanje Roma, ali i u drugim organizacijama koje se bave edukacijom Roma. Strateškim partnerstvom, razmjenom prijašnjih iskustava i istraživanjem potreba korisnika projektom je razvijen nastavni plan i program čiji će sadržaj biti implementiran na inovativnu web-platformu s ciljem jačanja jezičnih kompetencija za povećanje zapošljivosti Roma. Nastavni plan i program će omogućiti razvoj sadržaja i tema na način prilagođen odraslim polaznicima romske nacionalne manjine, čime se osigurava njihov lakši pristup tržištu rada i omogućava povećanje znanja i vještina nacionalnih jezika partnera. Na taj način dugoročno se doprinosi njihovoj integraciji u

lokalnu zajednicu, s krajnjim ishodom zapošljavanja i osposobljavanja za izlazak na tržište rada.

S obzirom na nedostatak literature iz romskih jezika, koordinator projekta uključio je četiri udruge s većim kompetencijama u romskim jezicima i dugogodišnjim iskustvom u radu s Romima na područjima integracije i podrške. Osoblje spomenutih udruga dalo je preporuke za kreiranje nastavnog plana i programa te pojmovnika na web-platfomi. Nastavni plan i program će biti dostupan na platformi na navedena pet nacionalna jezika partnerskih organizacija. Pojmovnik će biti indeksiran na nacionalnim jezicima (hrvatski, srpski, slovenski, talijanski i engleski) pa tek onda preveden na romske jezike (Sinti, Ljimba d'bjaš te Romani Chib) zbog nedostatka standardizacije samog jezika. Zato što se romski jezik prenosio sa generacije na generaciju isključivo usmenom predajom, ne postoji jedinstveni i standardizirani romski jezik. Zbog nedostatka određenih termina ili inačica bilo je nemoguće stranicu indeksirati na romskim jezicima. Prilikom izrade web platforme vodili smo se načelima intuitivnosti i izrade "user-friendly" sučelja koje bi naši korisnici sa osnovnim informatičkim znanjem mogli s lakoćom koristiti.

Obrazovanje se na EU razini ističe kao glavni pokretač društva te inovacija i razvoja, što je prepoznato i Strategijom EU 2020., a razvoj ove platforme, kao i primjena tehnologije u svrhu učenja i uključivanja, omogućava Romima jačanje vještina za pristup tržištu rada, čime se doprinosi i njihovom socijalnom i ekonomskom osnaživanju, što će za posljedicu imati pozitivne učinke na društvo u cjelini smanjenom stopom nezaposlenih.

Na razini Europske komisije također je prepoznat i identificiran glavni problem – nedostatak dovoljne razine znanja jezika Roma u zemlji u kojoj žive te nedostatak modernih modela obrazovanja. Ovaj nastavni plan i program doprinosi povećanju jezičnih kompetencija romske nacionalne manjine koja je ujedno i jedna od glavnih tema na razini EU-a, a razvoj *web*-platforme znatno će umanjiti njihovu nejednakost i umanjiti njihovu izraženu marginalizaciju.

Prema preporukama Vijeća EK-a o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje (2018. god.), neposjedovanje kompetencija potrebnih za uspješno sudjelovanje u društvu i na tržištu rada povećava rizik od nezaposlenosti, siromaštva i socijalne isključenosti, a kako je digitalni razvoj na globalnoj razini sve prisutniji, ključna su ulaganja u razvoj informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT), posebice u obrazovanju odraslih.

Obnovljeni Europski program za obrazovanje odraslih (EAAL) definira usmjerenost europske suradnje u politikama obrazovanja odraslih za razdoblje do 2020. kao jedno od pitanja koje treba rješavati u programu i navodi povećanje mogućnosti pristupa svih odraslih osoba fleksibilnom i visokokvalitetnom učenju u bilo kojem trenutku u životu. Ovaj prioritet odgovara i povećanju kompetencija dionika uključenih u rad s Romima te projekt podizanja jezičnih kompetencija odgovara upravo na tu postavljenu problematiku.

Kako se navodi u Izvješću o provedbi nacionalnih strategija integracije Roma za 2019. EK-a (Komunikacija komisije Europskom parlamentu i vijeću), mjere koje određeni broj država članica poduzima po pitanju obrazovanja pripadnika romskih nacionalnih manjina usmjerene su na poboljšanje stupnja obrazovanja, suzbijanje preranog napuštanja školovanja, poticanje nastavka i završetka srednjeg i visokog obrazovanja ili pružanje potpore za nadomještanje nedostatka obrazovanja ili nepovoljnog položaja, uz stavljanje naglaska na desegregacijske mjere. Izvješće kao najvažnije teme u području zapošljavanja ističe osiguravanje učinkovitog prelaska iz obrazovanja na otvoreno tržište rada, suzbijanje diskriminacije koju provode poslodavci te osiguravanje usklađivanja ponude i potražnje za poslovima (posebno među mladim Romima koji nisu zaposleni, ne obrazuju se i ne osposobljavaju).

Zbog lošije obrazovne strukture, ali i predrasuda i diskriminacije s kojima se svakodnevno susreću u području obrazovanja i tržišta rada, pripadnici romske nacionalne manjine ubrajaju se u teže zapošljive osobe.

Zadržavajući se u ovom trenutku na dvama vidovima skrbi o integraciji pripadnika romskih nacionalnih manjina, važno je istaknuti da je koncem studenog 2012. godine Vlada RH na sjednici donijela Nacionalnu strategiju za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine, kojom su na prvo mjesto stavljeni upravo obrazovanje te zapošljavanje i uključivanje u gospodarski život kao dva od sedam glavnih područja.

Sve navedeno je i u skladu sa Strategijom Europa 2020. jer doprinosi prioritetima za pametan, održiv i uključiv rast, a ponajviše glavnim ciljevima veće zapošljivosti i smanjenja rizika. Romi će ovim nastavnim planom i programom jačati svoje jezične kompetencije te razvijati vještine potrebne za

uključenje na tržište rada. Program je zamišljen kao online sustav za samoučenje i samoosopobljavanje polaznika kroz obrazovni video-sadržaj i višejezični romski pojmovnik na web-platfomi. Upravo ovakva koncepcija web-platfome ju čini inovativnom jer svojim sastavom i sadržajem odgovara na poteškoće s kojima se susreće romska nacionalna manjina na području jezičnih kompetencija i spremnosti za izlazak na tržište rada. Kao dodana vrijednost projektu će se sve na platformi biti prevedeno na engleski kako bi i program bio dostupan polaznicima sa drugih geografskih područja. Program je sadržajno podijeljen u 4 osnovna područja unutar kojih se polaznici sustavno upoznaju s temama socijalne integracije, poslovne komunikacije i radnih vještina. Nakon što savladaju osnovne pojmove prikladne tržištu rada, bit će upoznati s temeljnim pojmovima radnog prava te socijalnog prava kao ključnim temama detektiranim u provedenom istraživanju potreba sa početka projektnih aktivnosti. Radi se o pojmovima koji im pomažu u korištenju svojih građanskih usluga i prava s kojima većinom ili nisu ni upoznati ili ih većinom ne koriste za integraciju u zajednicu. Konačno, bit će upoznati s temeljnim pojmovima važnim za izradu životopisa, kao i vlastitim predstavljanjem na tržištu rada. U slučaju jezičnih poteškoća prilikom praćenja video-sadržaja i usvajanja novog znanja izrađen je višejezičan romski pojmovnik u kojem se nalaze svi pojmovi koji će se koristiti kroz program. Ovime se osigurava kontinuirani proces usvajanje jezika i novog znanja bez nepremostivih barijera. U sklopu teorijskih obrazovnih sadržaja bit će integrirane i vježbe koje će omogućiti polaznicima uvježbavanje jezičnih kompetencija i praktičnog djela gradiva. Ovim se načinom izvođenja nastave osigurava komplementarnost procesa učenja sa praktičnim i iskustvenim znanjem iako se nastava izvodi samostalno i online. Vježbe će služiti i kao svojevrсно ponavljanje i utvrđivanje gradiva kako bi osigurali dovoljan broj ponavljanja za usvajanje novog znanja i vještina koje će polaznici koje koristiti za izlazak na tržište rada. Kao evaluacija, polaznici će moći ispunjavati upitnike za samoprocjenu zadovoljstva sadržajem i upitnike za samoprocjenu znanja. Upitnici za samoprocjenu zadovoljstva sadržajem će služiti kao kontrola kvalitete same web platforme, a upitnici za samoprocjenu znanja će služiti polaznicima kao povratna informacija o razini njihovog znanja o određenoj temi. Time svaki polaznik može pratiti sam svoj proces učenja (upitnik za samoprocjenu znanja) i, prema potrebi, prilagođavati tempo usvajanja novog znanja ili se vratiti na stari sadržaj i ponovno utvrditi gradivo na zadovoljavajuću razinu (upitnik za samoprocjenu zadovoljstva).

2. KOMPETENCIJE KOJE POLAZNIK STJEČE ZAVRŠETKOM PROGRAMA

Polaznici će povećati svoje jezične kompetencije učenjem o osnovnim pojmovima iz područja osposobljavanja za izlazak na tržište rada. Polaznici će učiti o osnovnim jezičnim izrazima i formulacijama potrebnim za predstavljanje samoga sebe i/ili drugih te izradu vlastitog životopisa. Učit će pravilno koristiti jezike partnerskih zemalja (hrvatski, slovenski, srpski i talijanski jezik) u svrhu osnaživanja potrebnih jezičnih i mekih vještina za pronalazak posla. Završetkom programa će biti osnaženi razumjeti poznate riječi i osnovne fraze, voditi jednostavan razgovor te postavljati i odgovarati na jednostavna pitanja o temama iz programa te koristiti jednostavne fraze i rečenice u govoru. Drugim riječima, polaznik će nakon završetka programa postati temeljni korisnik jezika zemlje u kojoj živi (A2 razina prema ZEROJ).

Programom se stječu sljedeće kompetencije:

1. Opisati osnovne uvjete potrebne za pristup tržištu rada.
2. Objasniti osnovne pojmove socijalnog prava i radnog prava.
3. Koristiti sadržaje primjerene tržištu rada lokalne razine.
4. Razlikovati poželjan i nepoželjan oblik komunikacije.
5. Predstaviti se na razgovoru za posao.
6. Uspješno kreirati CV.

3. TRAJANJE PROGRAMA I NAČIN IZVOĐENJA

Program za podizanje jezičnih kompetencija romske nacionalne manjine mogu pohađati Romi koji žele ojačati svoje jezične vještine u lokalnim jezicima (hrvatski, srpski, slovenski, talijanski i engleski jezik) ili žele nadograditi svoje znanje iz područja zapošljavanja te radničkih prava na radnom mjestu. Medij web platforme omogućuje besplatno korištenje obrazovnog sadržaja svim osobama koje imaju pristup wi-fiju te se time dodatno omogućuje besplatno obrazovanje onima kojima je to potrebno.

3.1.1 Uvod

Program podizanja jezičnih kompetencija romske nacionalne manjine je osmišljen kao sustav online samoučenja preko inovativne i višejezične web platforme. Web platforma će biti dostupna na tri detektirana romska jezika iz analize potreba koja se provela na početku projekta – (Sinti u Italiji, Ljimba d’bjaš u Hrvatskoj, te Romani Chib u Sloveniji i Srbiji). Uz ta tri romska jezika, platforma će biti prevedena i na četiri nacionalna jezika partnerskih organizacija (hrvatski, srpski, slovenski i talijanski jezik) zbog jačanja jezičnih kapaciteta polaznika u tim jezicima te će kao dodatna vrijednost na projektu platforma biti prevedena na engleski jezik zbog većeg pristupa korisnicima koji nisu uz zemalja partnerskih organizacija na ovom projektu.

Platforma nudi obrazovne sadržaje povezane u cjeline i podijeljene na 4 osnovne razine:

- osnovni pojmovi za potrebe tržišta rada,
- osnovni pojmovi radnog prava na razini EU-a,
- osnovni pojmovi socijalnog prava na razini EU-a, te
- pojmovi pri izradi životopisa i obrazaca za zapošljavanje.

Program je osmišljen kao jačanje jezičnih kompetencija romske nacionalne manjine za bolju integraciju u njihovu lokalnu sredinu sa specifično odabranom temom koja odgovara problemu s kojima se većina Roma susreće – nedostatak jezičnih i mekih vještina. Teme se obrađuju u nastavnim cjelinama putem pojmovnika i video sadržaja te dodatnih pokaznih materijala kroz koje se prolazi kroz sva znanja i vještine nužne za zapošljavanje (od konverzacijskih vještina i prezentacije samoga sebe do digitalnih vještina kao izrada online profila i životopisa u najnovijim formatima (europass ili personalizirani u canvi – web stranici za grafički dizajn)).

Program se izvodi na romskim jezicima kako bi omogućio polaznicima sa slabim ili nikakvim znanjem lokalnog jezika usvajanje pojedinačnih pojmova, fraza i koncepata bitnih za zapošljavanje. Jačanjem jezičnih kapaciteta se ostvaruje prvi preduvjet potreban za ulazak na tržište rada i integraciju u lokalnu sredinu te proširivanjem znanja o radničkim pravima i poželjnom obliku komunikacije na radnom mjestu osigurava stvaranje radnih navika potrebnih za redoviti i kontinuirani rad. Sadržaj na romskim jezicima se prevodi sa podnaslovima na jezike lokalnih sredina, te dodatno na engleskom jeziku, kako bi se ostvarilo prijenos kontesкта, usvajanje točnog značenja određenih riječi i njihova adekvatna primjena u svakodnevnom razgovoru.

Program će se izvoditi izvanučioničkim putem, tj. primjenom digitalnih tehnologija kao trenutačno najsigurnijim načinom osiguravanja usvajanja znanja za sve korisnike kojima su potrebna. Sadržaj na inovativnoj web platformi je prilagođen obrazovanju odraslih osoba te specifično prilagođen usvajanju jezičnih sposobnosti romskih nacionalnih manjina sa detekcijom i odabirom romskih jezika koji se govore u jezičnim područjima organizacija partnera na ovom projektu te podnaslovima kao direktan prijevod na nacionalnim jezicima.

Inovativnost u projektu se javlja u obliku romskog pojmovnika za područje zapošljavanja. Dosada nije postojao višejezični pojmovnik koji bi nudio prijevode samih riječi, ali i njihovih konteksta na različitim romskim jezicima (Sinti u Italiji, Ljimba d'bjaš u Hrvatskoj, te Romani Chib u Sloveniji i Srbiji). Ovime se dodatno osigurava jačanje jezičnih kompetencija za navedena lokalna područja (Italija, Slovenija, Srbija i Hrvatska) kroz sustav cjelovitog online učenja. Međutim, zbog veće dostupnosti sadržaja polaznicima i izvan navedenih lokalnih područja, web platforma skupa sa svim njezinim poveznicama i sadržajima će se prevesti i na engleski jezik kako bi joj mogli pristupiti i polaznici sa drugih jezičnih područja.

Vrednovanje procesa učenja se osigurava kroz dva upitnika samoprocjene. U prvom upitniku

samoprocjene polaznik vrednuje svoje zadovoljstvo nastavom te je upitnik ponuđen korisniku tijekom cijele edukacije te polaznik po svojim željama i mogućnostima ispunjava upitnike. Drugi upitnik će biti formalni upitnik samoprocjene znanja nakon svake nastavne cjeline u kojima će polaznici procjenjivati razinu svog vlastitog znanja. Ti će upitnici ujedno služiti kao pokazatelj broja korisnika *web*-platforme, ali i kao samotestiranje zadovoljstva učenja i podizanja jezičnih kompetencija učenjem putem platforme te postignuća učenja.

Polaznicima je potrebna klasična računalna oprema i klasična konfiguracija PC računala. Platforma je prilagođena za korištenje preko mobilnog uređaja te je uređivana sa intuitivnim načinom korištenja. U slučaju da polaznicima nedostaje ta oprema ili znanje potrebno za baratanje opremom mogu koristiti opremu u prostorijama partnerskih organizacija u kojima će se nuditi i tehnička podrška od strane zaposlenika organizacije za vrijeme trajanja projekta.

3.1.2. Preuvjeti koje je potrebno ostvariti za korištenje sustavom

Razvijeni nastavni sadržaj i pojmovnik dostupni su na platformi pa polaznik sudjeluje u nastavi samostalno, bez obveze dolaska u učionicu, odnosno **samoučenjem putem *web*-platforme**. Također, svi dodatni materijali i materijali potrebni za nastavu polazniku su internetski dostupni ili fizički dostupni u partnerskim organizacijama, za polaznike koji će tamo pratiti nastavu. Na takav način polaznici korištenjem minimalne računalne infrastrukture prikazane u nastavku, ili podrškom partnerskih organizacija, ostvaruju pretpostavke za pohađanje nastave putem digitalnih tehnologija.

Infrastrukturne pretpostavke koje trebaju biti zadovoljene kod polaznika su:

- mogućnost korištenja osobnog računala s klasičnom konfiguracijom koja se može nabaviti u trenutku pisanja ovog programa (minimalno procesor brzine rada 1 GHz ili više te minimalno 1 GB radne memorije ili više)
- mogućnost pristupa internetu brzinom od 4 Mbit/s ili više radi prisustvovanja na nastavi putom *online* praćenja, te radi koordinacije aktivnosti i pregleda ispunjenih evaluacijskih upitnika.

- Pristup partnerskim organizacijama radi korištenja njihove elektroničke infrastrukture i tehničke podrške.

Dodatno, kako bi učenje bilo što jednostavnije, polaznicima *web*-platforme osigurat će se i uputa koja će biti dostupna na *web*-platformi.

3.1.3. Komunikacija i rad s polaznicima

Potreba za mogućnošću korištenja interneta kao medija za komunikaciju između polaznika međusobno, kao i između polaznika i mentora, vrlo je važna radi interaktivnosti procesa učenja kao i radi podrške tom procesu.

Da bi povećanje jezičnih kompetencija u najvećoj mogućoj mjeri bilo učinkovito, polaznicima je dodatno omogućen sustav za komunikaciju kroz dva modela:

- preko e-pošte
- uživo sa osobljem iz partnerskih organizacija prilikom korištenja njihove opreme.

Dodatni materijali koje polaznici ovdje mogu pronaći predstavljaju dodatne pismene materijale i/ili dodatne vježbe, kojima polaznici mogu učvrstiti naučene vještine ili koji ih mogu usmjeriti na proučavanje sličnih novih vještina koje su svojim sadržajem povezane sa sadržajem koji su polaznici već savladali.

3.1.4. Digitalna i komunikacija putom e-pošte

Način komunikacije koji će biti osiguran polaznicima koji možda u dovoljnoj mjeri ne razumiju upute za korištenje *web*-platforme, osiguran je dodatno e-poštom. Preko e-pošte mentor se obraća grupi polaznika odjednom ili svakom polazniku osobno. Na ovaj način polaznici mogu postavljati pitanja i tražiti pojašnjenja, mogu slati dokumente koje su sami izradili i tražiti dodatnu pomoć ili preporuku u njihovoj daljnjoj izradi te mogu dogovarati dinamiku ispunjavanja evaluacijskih provjera.

Svaka partnerska organizacija ima aktivnu e-adresu, te su polaznici o tome informirani na početku procesa učenja putem *web*-platforme i mogu je koristiti za kontakt u bilo kojem trenutku trajanja programa.

Pored navedenog, svaka od organizacija može e-poštom ili uživo polaznicima postavljati dodatna pitanja kako bi mogao na najbolji način pratiti njihov napredak, može im dostavljati dodatne materijale ako za to postoji potreba te može s njima rješavati organizacijske probleme vezane uz nastavu.

Također, jedan vid podrške polaznicima koji se odluče za pohađanje *e*-učenja, predstavljaju dodatni materijali (*handouts*) ili prezentacije, koje će se po potrebi izraditi i biti dostupne polaznicima u partnerskim organizacijama.

Za komunikaciju putom e-pošte polaznici trebaju imati mogućnost spajanja na internet kako bi poslali ili preuzeli poruke. Partnerske organizacije će polaznicima koji nemaju potrebnu elektroničku infrastrukturu ili ne posjeduju dobru Wi-Fi vezu osigurati korištenje *web*-platforme za povećanje jezičnih kompetencija za vrijeme trajanja edukacije svaki dan u terminu od 09:00 do 19:00.

3.1.5. Mogućnost izvođenja nastave uživo

Partnerske organizacije su u dogovoru doprinijele i osigurale **dodanu vrijednost** ovog nastavnog

plana i programa jer će se, u slučaju da se ukaže potreba i stvore preduvjeti za to, uz učenje putem *web*-platforme, nastavni plan i program moći provesti i uživo u hibridnom obliku nastave ili učenjem u učionici. Na taj način, osim partnerskih organizacija koje su uključene u projekt, nastavni plan i program mogu koristiti i druge organizacije, posebno drugih govornih područja.

U tom će slučaju polaznici moći cijeli program pohađati putem *online* prijenosa nastave u stvarnom vremenu ili ga mogu kombinirati s nastavom u učionici. Oblik nastave u kojem polaznik prati nastavu u stvarnom vremenu putem *online* prijenosa ne razlikuje se puno od fizičkog prisustva polaznika u učionici. Polaznik putem *online* prijenosa vidi i čuje sve što se događa u učionici, a pratećim kanalima i putem e-pošte omogućeno mu je i direktno postavljanje pitanja predavaču u stvarnom vremenu.

Online prijenos nastave iz učionice bit će omogućen postavljenom kamerom i mikrofonom u učionici, s pomoću kojih se slika i zvuk šalju polaznicima, te postavljenim zvučnicima i instaliranom aplikacijom kako bi predavač mogao čuti pitanja polaznika ili ih vidjeti u obliku tekstualne poruke.

Polazniku će se prenositi zvuk (glas) predavača, glasovi polaznika u učionici, izgled predavačkog ekrana i sadržaj ploče (sadržaj najviše ovisi o samim predavanjima) te drugim elementima koje će koristiti predavač, a koji će služiti kao nastavni materijali. Kamera će biti okrenuta prema predavaču i ploči i neće snimati polaznike u učionici, osim kada budu oni dobrovoljno iskazali interes te pristali privolom na međusobnu interakciju s polaznicima koji program pohađaju *online*.

Kako bi ovaj obostrani *online* prijenos bio moguć, polaznik na računalu s kojega će pratiti nastavu treba otvoriti poveznicu za *online* učionicu, unutar koje je prethodno automatski registriran tijekom upisa, te pričekati da predavanje počne u dogovoreno vrijeme prema rasporedu. Također, polaznicima su potrebni zvučnici ili slušalice te mikrofona za postavljanje pitanja. Oni koji neće imati potrebnu opremu mogu je ili posuditi od partnerske organizacije ili u samim prostorijama partnerske organizacije pratiti program.

Prema pisanim metodama, polaznik kontinuirano prati nastavu na svom računalu, neovisno koliko je fizički daleko od učionice u kojoj se stvarno nastava održava. U slučaju da polaznik ima pitanja za predavača ili mu zatreba pomoć prilikom izvršavanja zadataka koje mora obaviti za vrijeme nastave, s predavačem može kontaktirati mikrofonom i/ili, ako ga nema, može napisati predavaču poruku te

će predavač na klasičan način odgovoriti polazniku.

Kako bi polaznik postavio pitanje, unosi svoje pitanje na koje predavač odgovara odmah ili tijekom predavanja, ovisno o načinu i metodama rada. Na pitanje je moguće odgovoriti tako da je odgovor vidljiv svim polaznicima ili privatno polazniku koji je postavio pitanje. Osim tog direktnog načina, moguće je da polaznik pošalje privatnu poruku koja je vidljiva samo predavaču.

Ako polaznik odluči podići ruku i time predavaču dati do znanja da ima pitanje, problem ili komentar, potrebno je kliknuti na ikonu podignute ruke. Informacija da polaznik ima pitanje ili treba pomoć odmah je vidljiva predavaču, a polaznik čeka dok mu se predavač ne obrati. Zatim može postavljati pitanje koristeći mikrofoni, ili druge metode koje su odabrane i/ili omogućene.

Predavač može zaprimiti tijekom predavanja i pitanja za koja po planu predavanja nije predviđeno vrijeme za detaljni odgovor te će ih za vrijeme predavanja zabilježiti i naknadno pojasniti. U tim, a i u sličnim situacijama, predavač sprema pitanje na koje će odgovoriti nakon predviđene pauze ili tijekom idućeg predavanja.

U trenucima kada će polaznik htjeti izraziti specifični osvrt, moći će to učiniti s pomoću ikone dignute ruke i/ili putem postavljenog pitanja na koji će predavač odgovoriti mikrofonom.

Sve ikone vidljive su, kako polaznicima, tako i predavaču. Na taj način u realnom vremenu, bez gubljenja vremena ili dodatnog truda da odabere posebni dio sučelja, predavač prati angažman polaznika i njihove povratne informacije.

Također, prije samog predavanja, u vrijeme pauze i na samom kraju predavanja može se kreirati kratka anketa, ovisno o potrebama predavanja i samog predavača.

Prikupljene podatke predavač može objaviti (u postocima ili drugom prihvatljivom obliku, ovisno o vrsti ankete i prihvatljivoj analizi), a mogu biti dobar način za poboljšanje same nastave i kvalitete u izvođenju nastave te međusobne interakcije između samih polaznika.

Pravila ponašanja na servisu *online* prijenosa nastave identična su pravilima ponašanja u učionici.

Kršenje tih pravila ili bilo kakvo ometanje nastave sankcionirat će se tako da se sankcioniraju polaznici koji u učionici ometaju izvođenje nastave, tj. predavač ima pravo onemogućiti takvim polaznicima pristup predavanju.

Na sve opisane načine, uz moderna dostignuća informacijskih tehnologija, nastava se odvija bez teškoća, ili samo za polaznike koji nastavu prate putem *online* prijenosa ili istovremeno i za polaznike u učionici, neovisno o tome koliko polaznika ima u učionici, a koliko ih prati nastavu s udaljene lokacije.

3.1.6. Dodatni sadržaji dostupni polaznicima

Na samoj stranici će se nalaziti uputa za korištenje inovativne web-platfome za polaznike početnike kako bi ih se upoznalo sa korištenjem ove specifične platforme što će olakšati proces učenja. Uz upute će se nalaziti i višejezični romski pojmovnik u kojem će biti navedeni ključni pojmovi iz nastavnih sadržaja. Pojmovnik će nuditi pojmove na jezicima partnerskih zemalja uz dodatni engleski jezik te nuditi prijevode na tri identificirana romska jezika unutar istraživanja: Sinti romski jezik u Italiji, Ljimba d'bjaš romski jezik u Hrvatskoj, te Romani Chib romski jezik u Sloveniji i Srbiji. Pojmovnik je od ključne važnosti za web stranicu jer, osim što predstavlja inovativnu dopunu sustavu e-učenja na platformi, isto tako predstavlja i prevladavanje jezične barijere nedostatnog znanja o jeziku koje se moglo eventualno javiti prilikom procesa samoučenja na platformi. Web sadržaj zajedno sa pojmovnik čini jedinstvenu nastavnu cjelinu za usvajanje potrebnih jezičnih kompetencija za izlazak na tržište rada u njihovim lokalnim zajednicama.

Polaznicima će se omogućiti i preuzimanje materijala u obliku tekstualnih datoteka i/ili poveznica dostupnih putem *online* portala te u obliku videa održanih predavanja na *web*-stranici.

4. NASTAVNI PLAN I PROGRAM

Nastavnim planom i programom se određuje plan nastavnog rada po cjelinama i odgovarajućim satima. Nastavnim planom ćemo obuhvatiti raspoređenost nastavnih cjelina i broj sati trajanja jedne nastavne cjeline s obzirom na složenost sadržaja i planirane ishode učenja. Nastavnim programom određuje se pojedina nastavna cjelina i tema, određuju se ishodi učenja za svaku pojedinu nastavnu temu, navode materijalni i kadrovski uvjeti za izvođenje programa. Ovim programom određuju se obrazovni sadržaji i ishodi koji će služiti za podizanje jezičnih kompetencija Roma na lokalnom jeziku te ih poučavati osnovnim vještinama potrebnim za pronalazak posla. Cilj programa jest učenje o osnovnom terminološkom određenju pojmova potrebnih za rad, zapošljavanje i općenito izlazak na tržište rada. Program će se izvoditi na jeziku romskih nacionalnih manjina iz romskog govornog područja (specifično Sinti u Italiji, Ljimba d'bjaš u Hrvatskoj i Romani Chib u Sloveniji i Srbiji) uz prijevode na jezike partnerskih organizacija te engleski jezik zbog dostupnosti sadržaja većem broju sudionika. Ovim putem podižemo jezične kompetencije romske nacionalne manjine za bolje ovladavanje jezikom zemlje u kojoj žive te ih time osnažujemo i pripremamo za izlazak na tržište rada.

Na inovativnoj će web-platforni biti postavljeni obrazovni sadržaji koji omogućuju samostalno učenje kroz usvajanje lokalnog jezika te vještina potrebnih za zapošljavanje. Sadržaji su prilagođeni za usvajanje jezika za romsku nacionalnu manjinu jer će se sadržaj izvoditi na romskom matičnom jeziku uz prijevode na lokalne jezike (hrvatski, srpski, slovenski, talijanski ili engleski jezik). Time se osigurava točno i precizno usvajanje konteksta pojedinih riječi ili koncepata kroz samostalan rad te tempo učenja prilagođen mogućnostima pojedinih polaznika. Isto tako, zato što je samoučenje proces učenja u kojem je stvarnom središtu polaznik te tempo učenja određuje samo polaznik, što mu omogućava visoku kontrolu nad svojim vlastitim procesom učenja, polaznici posljedično razvijaju određeni stupanj autonomnosti i odgovornosti.

4.1. NASTAVNI PLAN

Rb	NASTAVNA CJELINA	SATI:	
		Teorija:	Vježbe:
1.	Osnovi pojmovi za potrebe tržišta rada	6	6
2.	Osnovni pojmovi radnog prava na razini EU-a	6	4
3.	Osnovni pojmovi socijalnog prava	6	8
4.	Pojmovi pri izradi životopisa i obrazaca za zapošljavanje	14	36
	UKUPNO	32	54

<p>TEME:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osnovni pojmovi za potrebe tržišta rada 2. Osnovni pojmovi radnog prava na razini EU-a 3. Osnovni pojmovi socijalnog prava na razini EU-a 4. Pojmovi pri izradi životopisa i obrazaca za zapošljavanje 	<p>BROJ NASTAVNIH SATI:</p> <p>86</p>
--	--

4.2. NASTAVNI PROGRAM

4.2.1. CJELINA: Osnovni pojmovi za potrebe tržišta rada – 6 sati teorije i 6 sati vježbi

TEMA	SADRŽAJ	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Nezaposlenost	<ul style="list-style-type: none"> Pojam nezaposlenosti Osnovni gospodarski i socijalni pokazatelji nezaposlenosti Pojam nezaposlene i dugotrajno nezaposlene osobe 	<ol style="list-style-type: none"> Objasniti pojam nezaposlenosti Nabrojati pokazatelje nezaposlenosti Razlikovati što je to nezaposlena i dugotrajno nezaposlena osoba 	T1
Socijalna isključenost	<ul style="list-style-type: none"> Isključenost iz tržišta rada Ekonomska isključenost Isključenost kroz socijalnu izolaciju 	<ol style="list-style-type: none"> Objasniti isključenost iz tržišta rada Objasniti socijalnu izolaciju Razlikovati ekonomsku i socijalnu isključenost 	T1
Zapošljivost	<ul style="list-style-type: none"> Zapošljivost kao sinonim za radnu fleksibilnost Zapošljivost kao individualna osobina 	<ol style="list-style-type: none"> Objasniti pojam zapošljivosti Usporediti zapošljivost kao radne fleksibilnosti Usporediti zapošljivost kao individualne osobine 	T1
Aktivna potraga za poslom	<ul style="list-style-type: none"> Aktivna politika zapošljavanja Kako doprinijeti aktivnoj potrazi za poslom 	<ol style="list-style-type: none"> Objasniti mjere aktivne politike zapošljavanja Isplanirati aktivnu potregu za poslom 	T1 V2

<p>Komunikacijske vještine i opće kompetencije kao čimbenik u aktivnoj potrazi za poslom</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osnovna načela komunikacije • Vrste komunikacije • Komunikacijske vještine • Poslovno komuniciranje 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Objasniti osnovna načela komunikacije i 2. Nabrojati vrste komunikacija 3. Primijeniti komunikacijske vještine u radnim uvjetima 4. Primijeniti načine poslovnog komuniciranja 	<p>T2 V4</p>
--	--	--	--------------------------------

Metode rada:

- Samostalno e-učenje putem online platforme (sadržaji, materijali, pojmovnik)
- Samostalno izvođenje i uvježbavanje gradiva

Metode vrednovanja:

- samoprocjena zadovoljstva sadržajem (prema procjeni korisnika) – *online* upitnik
- upitnici za samoprocjenu znanja (nakon svake nastavne cjeline) – *online* upitnik

Materijalni uvjeti:

Za polaznike koji pristupaju sadržaju na inovativnoj web platformi je potrebno prijenosno računalo ili laptop sa klasičnom konfiguracijom te pristup Wi-Fiju kako bi mogli pristupiti inovativnoj web platformi.

Web platforma koja omogućuje samostalno učenje u tempu i intenzitetu koje odgovara pojedinim mogućnostima polaznika te koja je prilagođena korištenjem preko mobilnog uređaja (responsive).

Sadržaji prilagođeni za potrebe i mogućnosti obrazovanja odraslih romskih nacionalnih manjina. Sadržaji će se izvoditi na romskim jezicima (ovisno o podneblju) te će se se istovremeno prevoditi podnaslovima na lokalne jezike kako bi omogućilo poučavanje koncepata koji su potrebni za osopobljavanje za tržište rada.

Napomena:

U slučaju izvođenja nastave uživo, tj. hibridne nastave – klasična učionica opmreljena sa

stolovima i stolicama, računalom, slušalicama i mikrofonom, Wi-Fi pristupom predavaču i polaznicima, projektorom, *flipchartom*, a prema potrebi je na raspolaganju i informatička učionica kao i druge učionice.

Kadrovski uvjeti:

Stručnjak za komunikaciju iz romskog govornog područja (specifično Sinti u Italiji, Ljimba d'bjaš u Hrvatskoj i Romani Chib u Sloveniji i Srbiji) za kreaciju i prijevod obrazovnih sadržaja za platformu.

* Za oblik u kojem se provodi uživo u Srbiji se preporuča korištenje stručnjaka sa poznavanjem i albanskog jezika.

Literatura i drugi izvori znanja za polaznike:

Sastavljena je interna skripta prema nastavnom planu i programu.

Literatura i drugi izvori znanja za nastavnike:

- Predrag Bejaković. *Vodič za socijalnu uključenost*. Institut za javne financije, Zagreb
- Čubranić, Vera. *Kako zaposliti pravu osobu?* Radno pravo, 1/04, Zagreb, 2004.
- Hudina, Boris. *Mobility centar – novi posao umjesto otkaza*, Radno pravo, 3/05, Zagreb, 2005.
- M.Muir, Diana. *A manager's guide to employment law: how to protect your company and yourself*. San Francisco, 2003.
- A. Pinnington, R. Macklin. T. Campbell, *Human resource management, ethics and employment*. Oxford, 2007.

4.2.2. CJELINA: Osnovni pojmovi radnog prava na razini EU – 6 sati teorije i 4 sata vježbi

TEMA	SADRŽAJ	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Zasnivanje radnog odnosna razini EU-a	<ul style="list-style-type: none"> Pojam radnika na razini EU-a Pravo na rad Način zasnivanja radnog odnosa 	1. Objasniti pojam radnika, prava na rad i načine zasnivanja radnog odnosa na lokalnom jeziku	T1
Radno vrijeme	<ul style="list-style-type: none"> Pojam radnog vremena Rad u nepunome radnom vremenu Rad na određeno vrijeme 	<ol style="list-style-type: none"> Objasniti pojam radnog vremena na lokalnom jeziku Razlikovati rad na određeno vrijeme, rad na neodređeno vrijeme i rad u nepunome radnom vremenu 	T1
Plaće	<ul style="list-style-type: none"> Što je plaća? Osnovna plaća Neto plaća Bruto plaća 	<ol style="list-style-type: none"> Objasniti pojam plaće i što se sve smatra primitkom od nesamostalnog rada na lokalnom jeziku Razlikovati pojam neto plaće,bruto plaće, te razliku između tih pojmova 	T1
Prestanak ugovora o radu	<ul style="list-style-type: none"> Načini prestanka ugovora o radu Prava radnika i ostvarivanje prava kod različitih oblika prestanka ugovora o radu 	<ol style="list-style-type: none"> Objasniti pojam i načine prestanka ugovora o radu na lokalnom jeziku Demonstrirati prava radnika u slučaju prestanka ugovora o radu 	T1 V2
Radni odnos maloljetnika	<ul style="list-style-type: none"> Prava maloljetnika na rad Posebna zaštita maloljetnika u radnom odnosu 	<ol style="list-style-type: none"> Objasniti prava. načine zapošljavanja i posebnu zaštitu maloljetnika u radnom odnosu na lokalnom jeziku Prikazati načine zapošljavanja 	T2 V2

- maloljetnika
3. Istražiti posebnu zaštitu maloljetnika u radnom odnosu

Metode rada:

- Samostalno e-učenje putem online platforme (sadržaji, materijali, pojmovnik)
- Samostalno izvođenje i uvježbavanje gradiva

Metode vrednovanja:

- samoprocjena zadovoljstva sadržajem (prema procjeni korisnika) – *online* upitnik
- upitnici za samoprocjenu znanja (nakon svake nastavne cjeline) – *online* upitnik

Materijalni uvjeti:

Za polaznike koji pristupaju sadržaju na inovativnoj web platformi je potrebno prijenosno računalo ili laptop sa klasičnom konfiguracijom te pristup Wi-Fiju kako bi mogli pristupiti inovativnoj web platformi.

Web platforma koja omogućuje samostalno učenje u tempu i intenzitetu koje odgovara pojedinim mogućnostima polaznika te koja je prilagođena korištenjem preko mobilnog uređaja (responsive).

Sadržaji prilagođeni za potrebe i mogućnosti obrazovanja odraslih romskih nacionalnih manjina. Sadržaji će se izvoditi na romskim jezicima (ovisno o podneblju) te će se se istovremeno prevoditi podnaslovima na lokalne jezike kako bi omogućilo poučavanje koncepata koji su potrebni za osopobljavanje za tržište rada.

Kadrovski uvjeti:

Stručnjak za komunikaciju iz romskog govornog područja (specifično Sinti u Italiji, Ljimba d’bjaš u Hrvatskoj i Romani Chib u Sloveniji i Srbiji) za kreaciju i prijevod obrazovnog sadržaja za platformu.

* Za oblik u kojem se provodi uživo u Srbiji se preporuča korištenje stručnjaka sa poznavanjem i albanskog jezika.

Literatura i drugi izvori znanja za polaznike:

Sastavljena je interna skripta prema nastavnom planu i programu.

Literatura i drugi izvori znanja za nastavnike:

- Vukadinović, Radovan. *Uvod u institucije i pravo Evropske Unije*. Kragujevac, 2011.
- Kasunić Peris, Marina. *Uređenje punog radnog vremena i prekovremenog rada u državama članicama Europske unije*. RP, 10/07, Zagreb 2007.
- Čulo, Ivan. *Međunarodni i europski instrumenti zaštite djece, mladeži i radnica, s posebnim osvrtom na članak 7. i 8. Europske socijalne povelje*. Radno pravo, 11/06, Zagreb 2006.
- *Moje temeljne pravice v Evropski uniji (My Fundamental Rights in the European Union)*, Ljubljana, 2008.
- Uredba (EU) br. 1231/2010.

4.2.3. CJELINA: Osnovni pojmovi socijalnog prava na razini EU – 6 sati teorije i 8 sati vježbi

TEMA	SADRŽAJ	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Socijalna skrb, tržište rada i prava za vrijeme nezaposlenosti	<ul style="list-style-type: none"> Naknade u sustavu socijalne skrbi 	<ol style="list-style-type: none"> Objasniti osnovne pojmove i sustavu socijalne skrbi na lokalnom jeziku Razlikovati prava na naknade u centrima za socijalnu skrb – naknade za slučaj bolesti, majčinstvo, starosne naknade, naknade za ozljede na radu, predmirovinske naknade, naknade zanezaposlenost 	T2 V2
Mirovinsko osiguranje	<ul style="list-style-type: none"> Sustav mirovinskog osiguranja 	<ol style="list-style-type: none"> Objasniti način prijave na mirovinsko osiguranje na lokalnom jeziku Istražiti kako ostvariti prava iz mirovinskog osiguranja 	T2 V3
Zdravstveno osiguranje i prava pacijenata	<ul style="list-style-type: none"> Osnovno zdravstveno osiguranje Europska iskaznica zdravstvenog osiguranja 	<ol style="list-style-type: none"> Objasniti osnovne pojmove iz zdravstvenog osiguranja na lokalnom jeziku Istražiti kako ostvariti prava na osnovno zdravstveno osiguranje 	T2 V3
Metode rada:			
<ul style="list-style-type: none"> Samostalno e-učenje putem online platforme (sadržaji, materijali, pojmovnik) Samostalno izvođenje i uvježbavanje gradiva 			
Metode vrednovanja:			
<ul style="list-style-type: none"> samoprocjena zadovoljstva sadržajem (prema procjeni korisnika) – <i>online</i> upitnik upitnici za samoprocjenu znanja (nakon svake nastavne cjeline) – <i>online</i> upitnik 			
Materijalni uvjeti:			
<p>Za polaznike koji pristupaju sadržaju na inovativnoj web platformi je potrebno prijenosno računalo ili laptop sa klasičnom konfiguracijom te pristup Wi-Fiju kako bi mogli pristupiti inovativnoj web platformi.</p> <p>Web platforma koja omogućuje samostalno učenje u tempu i intenzitetu koje odgovara pojedinim mogućnostima polaznika te koja je prilagođena korištenjem preko mobilnog uređaja (responsive).</p>			

Sadržaji prilagođeni za potrebe i mogućnosti obrazovanja odraslih romskih nacionalnih manjina. Sadržaji će se izvoditi na romskim jezicima (ovisno o podneblju) te će se se istovremeno prevoditi podnaslovima na lokalne jezike kako bi omogućilo poučavanje koncepata koji su potrebni za osposobljavanje za tržište rada.

Kadrovski uvjeti:

Stručnjak za komunikaciju iz romskog govornog područja (specifično Sinti u Italiji, Ljimba d'bjas u Hrvatskoj i Romani Chib u Sloveniji i Srbiji) za kreaciju i prijevod obrazovnih sadržaja za platformu.

* Za oblik u kojem se provodi uživo u Srbiji se preporuča korištenje stručnjaka sa poznavanjem i albanskog jezika.

Literatura i drugi izvori znanja za polaznike:

Sastavljena je interna skripta prema nastavnom planu i programu.

Literatura i drugi izvori znanja za nastavnike:

- Direktiva 2014/50/EU
- Uredba (EZ) br.883/2004
- E. Spaventa, M. Dougan. *Social welfare and Eu Law*. Oxford, Portland, 2005.
- Vukadinović, Radovan. *Uvod u institucije i pravo Evropske Unije*. Kragujevac, 2011.

4.2.4. CJELINA: Pojmovi pri izradi životopisa i obrazaca za zapošljavanje – 14 sati teorije i 36 sati vježbi

TEMA	SADRŽAJ	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Osnovni vokabular	<ul style="list-style-type: none"> Upoznavanje s pojmovima potrebnim za pronalazak posla i plasiranje na tržište rada 	<ol style="list-style-type: none"> Nabrojati osnovne pojmove koji se koriste pri zapošljavanju na lokalnom jeziku Opisati proces pronalaska posla i plasiranje na tržište rada na lokalnom jeziku 	T1 V2
Predstavljanje sebe i drugog	<ul style="list-style-type: none"> Predstavljanje sebe i drugog u nekoliko rečenica na lokalnom jeziku 	<ol style="list-style-type: none"> Prisjetiti se predstavljanje sebe u nekoliko rečenica na lokalnom jeziku Opisati se u nekoliko rečenica na lokalnom jeziku Koristiti lokalni jezik kako bi se predstavili u nekoliko rečenica 	T1 V2
Pozdravljanje prema situaciji	<ul style="list-style-type: none"> Čitanje govora tijela sugovornika Predstavljanje sebe i drugih na lokalnom jeziku uz poželjnu gestikulaciju, položaje tijela i intonaciju glasa 	<ol style="list-style-type: none"> Objasniti osnovne pojmove psihologije ponašanja na lokalnom jeziku Prepoznati znakove govora tijela, izraza lica i tona glasa Odabrati kako se najbolje predstaviti ovisno o konkretnoj situaciji 	T1 V2
Konverzacija u društvenim/poslovnim situacijama	<ul style="list-style-type: none"> Prepoznavanje govora tijela i korištenjem tog znanja u razgovoru – konverzijski savjeti 	<ol style="list-style-type: none"> Prepoznati znakove govora tijela Primijeniti govor tijela tijekom razgovora s drugima Prilagoditi tijek razgovora trenutačnoj poslovnoj situaciji na lokalnom jeziku 	T1 V2

Prezentiranje ideja	<ul style="list-style-type: none"> • Privlačenje i zadržavanje pozornosti slušatelja tijekom prezentacije • Vježbe javnog govora • Prezentirati vlastitih ideja na atraktivan način 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificirati ideju 2. Izraziti svoju ideju koristeći govor tijela i gestikulaciju 3. Prikazati svoju ideju na različite načine 4. Prezentirati svoju ideju na lokalnom jeziku 5. Pripremiti govor na lokalnom jeziku 	T2 V4
Uspostavljanje kontakta telefonom	<ul style="list-style-type: none"> • Osnovni elementi telefonske komunikacije • Demonstracija telefonskog razgovora 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Imenovati osnovne elemente telefonske komunikacije 2. Demonstrirati telefonski razgovor na lokalnom jeziku 	T1 V2
Elektronička pošta, fax i pisma	<ul style="list-style-type: none"> • Izbor stila pisanja e-poruke 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koristiti digitalne alate za pismeno komuniciranje na lokalnom jeziku 	T1 V2
Dogovaranje sastanaka	<ul style="list-style-type: none"> • Dogovaranje sastanaka na lokalnom jeziku 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predložiti dogovor za sastanak na lokalnom jeziku 	T1 V2
Retoričke tehnike u prezentaciji	<ul style="list-style-type: none"> • Osnovne retoričke tehnike s naglaskom na lokalnom jeziku • Vježbanje javnog govora radom u grupi 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prisjetiti se osnovnih konverzacijskih savjeta 2. Nabrojati jednostavne retoričke tehnike 3. Primijeniti najčešće jednostavne konverzacijske i retoričke tehnike 4. Predstaviti sebe i svoje vrline na lokalnom jeziku 	T2 V4
Opraštanje i zahvaljivanje na gostoprimstvu	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstracija bontona pri zahvaljivanju i odzdravljanju 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Imenovati poželjne oblike ponašanja na lokalnom jeziku 2. Ponoviti kako se prilikom kraja sastanka zahvaliti i oprostiti sa strankom 	T1 V2

		na lokalnom jeziku 3. Demonstrirati poželjne oblike ponašanja tijekom razgovora za posao ili sastanka na lokalnom jeziku	
Osobni profil	<ul style="list-style-type: none"> Izrada vlastitog profila koji će biti upotrijebljen u CV-u 	1. Opisati vlastite hobije i interese na lokalnom jeziku 2. Prepoznati svoje vrline 3. Prikazati dosadašnje radno iskustvo na lokalnom jeziku	T2 V4

Izrada životopisa	<ul style="list-style-type: none"> Osobne informacije Strukturiranje životopisa Predstavljanje specifičnih vještina 	1. Upotrijebiti usvojena znanja 2. Stvoriti poželjan životopis na lokalnom jeziku	T2 V4
Probni intervju za posao	<ul style="list-style-type: none"> Ponavljjanje komunikacijskih i retoričkih vještina na lokalnom jeziku Simulacija razgovora za posao 	1. Povezati prethodna znanja u demonstraciju razgovora za posao 2. Simulirati razgovor za posao na lokalnom jeziku	T2 V4
Metode rada: <ul style="list-style-type: none"> Samostalno e-učenje putem online platforme (sadržaji, materijali, pojmovnik) Samostalno izvođenje i uvježbavanje gradiva 			
Metode vrednovanja: <ul style="list-style-type: none"> samoprocjena zadovoljstva sadržajem (prema procjeni korisnika) – <i>online</i> upitnik upitnici za samoprocjenu znanja (nakon svake nastavne cjeline) – <i>online</i> upitnik 			

Materijalni uvjeti:

Za polaznike koji pristupaju sadržaju na inovativnoj web platformi je potrebno prijenosno računalo ili laptop sa klasičnom konfiguracijom te pristup Wi-Fiju kako bi mogli pristupiti inovativnoj web platformi.

Web platforma koja omogućuje samostalno učenje u tempu i intenzitetu koje odgovara pojedinim mogućnostima polaznika te koja je prilagođena korištenjem preko mobilnog uređaja (responsive).

Sadržaji prilagođeni za potrebe i mogućnosti obrazovanja odraslih romskih nacionalnih manjina. Sadržaji će se izvoditi na romskim jezicima (ovisno o podneblju) te će se se istovremeno prevoditi podnaslovima na lokalne jezike kako bi omogućilo poučavanje koncepata koji su potrebni za osopobljavanje za tržište rada.

Kadrovski uvjeti:

Stručnjak za komunikaciju iz romskog govornog područja (specifično Sinti u Italiji, Ljimba d' bjaš u Hrvatskoj i Romani Chib u Sloveniji i Srbiji) za kreaciju i prijevod obrazovnih sadržaja za platformu.

* Za oblik u kojem se provodi uživo u Srbiji se preporuča korištenje stručnjaka sa poznavanjem i albanskog jezika.

Literatura i drugi izvori znanja za polaznike:

Sacco, Maria, *CV narrativo*, Rome, 2015.

Hurt, Marcus, *Your CV in English*, 2004.

*Oznaka V odnosi se na vježbe pri nastavi uživo. Prilikom samoučenja na platformi, savjetuje se polaznicima da sami pokušaju demonstrirati naučeno.

Prema Zajedničkom Europskom referentnom okviru, utvrđena razina nakon polaganja:

Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje i vrednovanje, Školska knjiga, 2005.

Po završenom programu polaznik postaje temeljni korisnik lokalnog jezika zemlje u koje živi, tj. prema *Zajedničkom Europskom referentnom okviru* stječe A2 razinu znanja i služenja sa lokalnim jezikom.

Polaznik će moći:

IZ PODRUČJA RAZUMIJEVANJA:

- razumjeti fraze i najčešće korištene riječi iz područja od neposrednog interesa (npr. osnovni pojmovi vezani uz predstavljanje sebe i drugih, komunikacija i poslovne komunikacije, rada i zapošljavanja te ostvarivanja zdravstvenih i socijalnih prava)
- shvatiti osnovno značenje kratkih, jasnih i jednostavnih poruka te javnih objava

IZ PODRUČJA ČITANJA:

- čitati vrlo kratke jednostavne tekstove
- pronaći određenu predvidivu informaciju u jednostavnim svakodnevnim pisanim materijalima (tražiti poslove online, tražiti online upute za prava i naknade iz područja mirovinskog i zdravstvenog sustava)
- razumjeti kratke i jednostavne tekstove (razumjeti online oglase za posao i razumjeti online upute kako urediti svoj profil i/ili životopis)

IZ PODRUČJA GOVORA:

- komunicirati u jednostavnim i uobičajnim situacijama koje zahtijevaju jednostavnu i neposrednu razmjenu informacija o poznatim temama (kako predstaviti samog sebe, opisivanje svojih interesa i hobija, predstavljanje svojih prednosti i nedostataka, predstavljanje svojih ideja i održavanje razgovora za posao)

5. PROVJERA STEČENIH ZNANJA I VJEŠTINA

Uspješna završna provjera stečenih znanja

Na *web*-platformi putom koje će romska nacionalna manjina moći povećati svoje jezične kompetencije bit će dostupni:

- upitnici za samoprocjenu zadovoljstva – koji će se polaznicima nuditi tijekom edukacije, a koji će služiti kao samoprocjena zadovoljstva učenja i podizanja jezičnih kompetencija putem inovativne *web*-platforme
- upitnici za samoprocjenu znanja – polaznici će imati mogućnost nakon svake nastavne cjeline rješavati *online* upitnik kojim će utvrditi razinu svoga znanja prije prelaska na idući modul.

Kao evaluaciju, polaznici će moći ispunjavati upitnike za samoprocjenu zadovoljstva sadržajem i upitnike za samoprocjenu znanja. Upitnici za samoprocjenu zadovoljstva sadržajem će služiti kao kontrola kvalitete same *web* platforme, a upitnici za samoprocjenu znanja će služiti polaznicima kao povratna informacija o razini njihovog znanja o određenoj temi. Time svaki polaznik može pratiti sam svoj proces učenja (upitnik za samoprocjenu znanja) i, prema potrebi, prilagođavati tempo usvajanja novog znanja ili se vratiti na stari sadržaj i ponovno utvrditi gradivo na zadovoljavajuću razinu (upitnik za samoprocjenu zadovoljstva). Između ostalog, ovi upitnici će nama i partnerskih organizacijama interno služiti za diseminaciju rezultata projekta te kao pokazatelji uspješnosti samog programa.

Svakom polazniku nakon uspješno završene provjere izdaje se *Potvrda o sudjelovanju u programu za povećanje jezičnih kompetencija romske nacionalne manjine*.

* *Potvrdu izdaje partnerska organizacija u zemlji govornog područja (Hrvatska, Slovenija, Srbija, Italija), ovisno o govornom području polaznika.*

Polazniku koji koristi *web*-platformu i koristi pri tome engleski jezik, svaka od partnerskih

organizacija može izdati uvjerenje o pohađanju.

* Napomene:

Riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje korišteni u ovom dokumentu odnose se jednako na oba roda (muški i ženski) i na oba broja (jedinu i množinu), bez obzira na to jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnosno u jedini ili množini.

2. POJMOVNIK

IZRAZ:	ZNAČENJE:
Kompetencije	Kompetencije su znanja i vještine te pripadajuća samostalnost i odgovornost
Ishodi učenja	Ishodi učenja su kompetencije koje je osoba stekla učenjem i dokazala nakon postupka učenja
Kratica CV	Kratica: <i>curriculum vitae</i> , životopis
Hibridni oblik nastave	Hibridna ili mješovita nastava predstavlja kombinaciju klasične nastave u učionici i nastave uz pomoć tehnologija koje omogućuju e-učenje.
E-učenje	Elektroničko učenje uz uporabu komunikacijskih i informacijskih tehnologija
Računalna konfiguracija	Skup dijelova od kojih se sastoji osobno računalo
Mbit/s	Mjerna jedinica za brzinu prijenosa podataka